

Techniek neem je toch niet serieus?!

Techniek is een beladen begrip geworden. Het “technisch” denken heeft ons, volgens velen, in de tachtiger jaren lelijke kunststof kozijnen bezorgd om het nog maar niet over de “punaisegevels” te hebben. Ook nu in discussies over de aanpak van de bestaande woningbouw wordt regelmatig een sneer naar techniek gegeven. Zo van: “Het gaat toch niet om techniek”. Ik doe daar zelf ook aan mee. In de huidige discussies is het belangrijk om het over de prestaties te hebben waaraan de bestaande bouw moet voldoen. De gebruiker staat hierbij centraal en duurzaamheid is van belang. In de discussie over hoe we het dan moeten maken, hebben we het vervolgens over producten en over proces. Techniek wordt wel uitgezocht, maar juist daar twijfel ik nu aan.

Techniek is niets anders dan het duurzaam vorm geven aan prestaties die men aan het gebouw en/of bouwdelen stelt. Dus, wanneer men de prestaties belangrijk vindt, moet techniek serieus genomen worden.

Een recente polemiek over de natuursteengevel van de Leeuw van Vlaanderen (1) is de directe aanleiding om mijn twijfel of men techniek wel serieus neemt, te uiten. Nico Hendriks beschrijft in een artikel “Roestaanval op natuursteen” (2) de roest- en scheurvorming van de achtergevel van de Leeuw van Vlaanderen. Hij beschrijft de problematiek en concludeert voorzichtig “Misschien dat er ook stalen hulpbevestigers zijn gebruikt die zijn gaan roesten”. Gezien de foto’s die geplaatst zijn geen vreemde suggestie. De nieuwsbrief van 7 april kopt “Nico Hendriks heeft het mis”. De kritiek van de architect en het gevelbedrijf richt zich vooral op de voorzichtige suggestie van Hendriks met betrekking tot de hulpbevestigers plus dat hij geen overleg heeft gevoerd met de architect en het gevelbedrijf. Over dat laatste valt wat te zeggen. Wat mij echter stoort is dat men met “Nico Hendriks heeft het mis” probeert te overschreeuwen dat er toch wat fout is gegaan. De roest- en scheurvorming zou volgens architect en gevelbedrijf veroorzaakt zijn door Pyriet, dat onzichtbaar in de stenen verborgen is. Dit is zoals wordt toegegeven, een eigenschap van de toegepaste natuursteen. Dat men, ondanks dat men dit weet, het risico neemt om dit materiaal toe te passen, roept bij mij alleen maar meer vragen op. Wat mij echter vooral treft, is, dat men kennelijk het duurzaam vormgeven aan prestaties, niet serieus neemt.

Maar, dit is niet het enige voorbeeld. In de praktijk komen we dit op alle niveaus tegen en vooral ook de gevolgen daarvan (3). Het ligt ook niet alleen aan opdrachtgevers of architecten en adviseurs, het is “bouwbreed”. Bedrijven kijken niet verder dan hun product en uitvoerenden op de bouwplaats volgen hun eigen wetmatigheden. Een kozijnenbedrijf, bijvoorbeeld, levert en monteert kozijnen. Het kozijn en de aansluiting op het stelkozijn is goed doordacht en verzorgd. Het zorgvuldig aansluiten van het stelkozijn op de bestaande constructie laat men aan de monteurs op de bouwplaats over. Dit gaat mis en is dat nou de monteurs kwalijk te nemen? Niemand corrigeert en de bewoners klagen later over tocht.

Iedere architect kan verder wel een smeugig verhaal vertellen dat hij op de bouwplaats een heel ander detail is tegengekomen dan hij had getekend. Het ligt niet altijd aan de kwaliteit van de aangeleverde tekening!

Incidenten? Was het maar waar! De schoonheid van renoveren wordt hierdoor aardig bezoedeld. Om dit te keren, moet iedereen ervan doordrongen zijn welke prestaties men moet leveren en hoe eenvoudig die prestaties te niet gedaan kunnen worden. Dit ontkennen of bagatelliseren is alleen maar gevaarlijk. Samenwerken en kennis delen is adequater. De nieuwste en veelbelovende ontwikkeling is componentrenovatie (4). In deze benadering gaat het om systeemleveranciers die de kwaliteit in samenhang borgen. Het is van belang dat hier de kansen benut worden om techniek serieus op te pakken.

Noten

- (1) Zie nieuwsbrief Bouwwereld.nl, 7 april 2011
- (2) Nico Hendriks; “Roestaanval op natuursteen”, Bouwwereld 02, 25-02-2011
- (3) Schatgraven in de bestaande bouw, april 2010, BouwhulpGroep in opdracht van AgentschapNL
- (4) Zie manifest: “Renovatievisie 2050”, Eindhoven 2011